

TLAČOVÁ
SPRÁVA

Foto: Ivana Vrabľová

Zhodnotenie cezhraničného projektu Klimatické zmeny a Dunaj

V stredu 27.1.2021 sa uskutočnilo záverečné propagačné podujatie projektu s názvom „Klimatické zmeny a Dunaj v pohraničnom regióne – Cezhraničná spolupráca miestnych samospráv a základných škôl“ (Kód: SKHU/WETA/1801/4.1/005, Akronym: Klimatické zmeny a Dunaj). Mestská časť Bratislava-Petržalka ako partner projektu zorganizovala podujatie prostredníctvom online prenosu za účasti takmer 60 zástupcov cieľových skupín projektu.

Na príprave a realizácii projektu spolupracovali dve mestské časti: maďarská Újbuda – Miestna samospráva XI. obvodu hl. mesta Budapešť a Mestská časť Bratislava-Petržalka spolu so šiestimi základnými školami (3 v Maďarsku a 3 na Slovensku). Projekt bol realizovaný v rámci Programu spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Maďarsko a financovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Fondu malých projektov pre západný región, ktorý spravuje Európske zoskupenie územnej spolupráce Rába-Dunaj-Váh.

Zámerom projektu bolo zahrnúť tému „Vplyv zmeny klímy na pohraničný región Dunaja“ do mimoškolských aktivít v rámci neformálneho vzdelávania na vybraných základných školách v Újbude a v Petržalke. V rámci projektu boli odskúšané metódy vzdelávania žiakov vybraných základných škôl na oboch stranách hranice. V prípade slovenských škôl sa jednalo o petržalské ZŠ Dudova, Holíčska a Pankúchova. Očakávaným prínosom projektu bolo prispieť k tomu, aby si deti základných škôl, ktoré žijú v pohraničnom regióne, začali viac uvedomovať vplyv klimatických zmien na životné prostredie v lokalite povodia Dunaja.

S prípravou projektových materiálov začali projektoví partneri v auguste 2019. Prvé cezhraničné stretnutie zástupcov partnerov sa konalo v decembri 2019. Do spolupráce na projekte bolo zapojených spolu 42 žiakov druhého stupňa ZŠ a 7 učiteľov.

„Niet pochýb, že klimatické zmeny predstavujú celosvetový problém, ktorý má dopad na všetky oblasti na Zemi. V pohraničnom regióne Maďarska a Slovenska je to práve rieka Dunaj, jej povodie a ekosystém, ktoré sú najviac vystavené tomuto globálnemu javu. Preto je dôležité zvyšovať povedomie o problematike klimatických zmien a ich dopadoch na riekou Dunaj v našej oblasti aj prostredníctvom výučby na základných školách. Práve to bol jeden z cieľov projektu, ktorý sa nám podarilo úspešne splniť, a to aj napriek epidemiologickej situácii, ktorá realizáciu projektu výrazne ovplyvnila,“ vysvetľuje Anna Všetěčková, projektová manažérka Mestskej časti Bratislava-Petržalka.

Samotná realizácia projektu v trvaní 18 mesiacov (od 08/2019 do 01/2021) zahŕňala nasledovné aktivity:

1. V prvom kroku išlo o vytvorenie Informačnej príručky o vplyve zmeny klímy na pohraničný región Dunaja – súhrn odborných poznatkov a cvičení pre 2. stupeň základných škôl. Na jej odbornom revidovaní sa podieľal Slovenský hydrometeorologický ústav;
2. Nosnú časť projektu tvorili Školské programy „Zmena klímy a Dunaj“ – vzdelávacie aktivity na základných školách. Každá zo zapojených učiteľiek viedla školský projektový tím zložený zo 7 detí. O výbere školských tém, ako aj o samotnej metodike práce rozhodovali už dané tímy. Poznatky a konkrétne cvičenia uvedené v Informačnej príručke boli základom pre ich prácu. Keďže išlo o neformálnu formu vzdelávania na tému životné prostredie, učiteľky aj žiaci mali v pláne mnohé praktické aktivity vonku, v prírode pri Dunaji. Do priebehu realizácie školských projektových aktivít však výrazným spôsobom zasiahla epidemiologická situácia na Slovensku, z dôvodu čoho prišlo k prehodnoteniu spôsobu realizácie a časť plánovaných aktivít sa následne uskutočnila online formou;
3. Plánovaná aktivita Spoločný kemp pre deti a výmena skúseností medzi učiteľmi bola nahradená novou aktivitou s názvom Digitálna výmena skúseností učiteľov a prezentácií žiakov. Školské tímy pracovali na príprave audiovizuálnych prezentácií svojej práce, v ktorých predstavili zvolené projektové témy. Učiteľky si zase pripravovali zhrnutie použitých pedagogických metód a rovnako ako aj žiaci natočili audiovizuálne prezentácie;
4. Metodické listy, v ktorých učiteľky zhrnuli svoje skúsenosti z projektu, sú spolu so súhrnným zhrnutím externého metodika súčasťou Spoločného metodického manuálu. Ide o materiál, na základe ktorého by v budúcnosti mohli ďalšie školy realizovať školské aktivity venované téme klimatických zmien v pohraničnom regióne Dunaja;
5. Záverečnou projektovou aktivitou boli dve cezhraničné propagačno-komunikačné podujatia s cieľom prezentovať projekt a jeho výstupy cieľovým skupinám projektu, ktorými sú: učiteľia a žiaci základných škôl, ďalšie vzdelávacie a metodické inštitúcie, miestne samosprávy, experti v environmentálnom vzdelávaní, vedecké inštitúcie a ďalšie. Jedno podujatie sa konalo v Petržalke a druhé v Újbude, pôvodne boli plánované ako konferencie s osobnou účasťou. Aj v prípade tejto aktivity prišlo k zmene z dôvodu epidemiologickej situácie a bola realizovaná formou online.

Pozitívny prínos projektu hodnotí tiež Lýdia Ovečková, 1. zástupkyňa starostu Mestskej časti Bratislava-Petržalka: „Som nesmierne rada, že sa MČ Petržalka mohla zapojiť do cezhraničného projektu a spoločne s partnerom MČ Újbuda v Budapešti sme tak malým dielom prispeli k odvráteniu negatívnych dopadov klimatických zmien a k zlepšeniu životného prostredia. Vnímam veľmi intenzívne potrebu ochrany dedičstva a biodiverzity rieky Dunaj, a preto považujem za veľmi dôležité práve aktivity v oblasti vzdelávania detí a mládeže, pomocou ktorých je možné prispieť k pozitívnemu vplyvu na klímu v pohraničnom regióne Dunaja a k rozvoju environmentálneho povedomia ďalších generácií. Lebo deti sú naša budúcnosť, ony sú tie, ktoré budú neskôr vychovávať svoje deti a tie zase ich deti.“

Informácie o projekte sú dostupné na webovom sídle:

<https://www.petrzalka.sk/oblasti/projektove-riadenie/projekty-v-realizacii/klimaticke-zmeny-a-dunaj-v-pohranicnom-regione-cezhranicna-spolupraca-miestnych-samosprav-a-zakladnych-skol/>

Kontakt:

Mgr. Anna Vsetečková
Projektová manažérka
Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Petržalka
Kutlíkova 17, 852 12 Bratislava
Telefón: 02/68 288 861
E-mail: Anna.Vseteckova@petrzalka.sk

Projekt bol realizovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Programu Interreg V-A Slovenská republika – Maďarsko (Fond malých projektov).

Obsah tohto dokumentu nemusí odzrkadľovať oficiálne stanovisko Európskej únie.

Fotodokumentácia – Školské tímy zapojené do realizácie projektu:

**Základná škola Dudova 2,
Bratislava**

**Základná škola Pankúchova 4,
Bratislava**

**Základná škola Holíčska 50,
Bratislava**

Foto: Anna Všetěčková